

Exempel på verb (handlingsord) i instruktioner till examinationsuppgifter

Analysera	Benämns ofta som ”dela upp i mindre bitar”, ”plocka isär”. Det handlar om att identifiera olika beståndsdelar i det som ska analyseras. Några exempel från Svensk ordbok (SO) är 1. ”djupgående och noggrann undersökning av abstrakt företeelse”. 2. ”undersökning av ett ämne för bestämning av dess sammansättning [...]”. Efter identifiering av olika delar behövs tolkning av dessa (se tolka nedan). Analysen kan bidra till att förstå helheten, till exempel att förstå ett problem mer på djupet.
Applicera (se även <i>tillämpa</i>)	Att använda till exempel en teori eller ett begrepp för att förklara ett fall, en situation etc. Hur kan fallet /situationen förklaras med hjälp av teorin /begreppet? Tänk dig att du sätter på dig ett par speciella glasögon för att se på det som ska förklaras. Hur kan du förklara vad du ser med hjälp av dem?
Belys	Tydliggör vad det som ska belysas innebär. Gå igenom olika detaljer.
Beskriv	Redogör tydligt för hur något är, ser ut eller fungerar.
Definiera	Beskriv tydligt och avgränsat vad det betyder.
Diskutera	Hur kan man se på det som ska diskuteras utifrån olika perspektiv? Jämför perspektiven med varandra och ge argument för och emot dina påståenden. Kanske kan olika perspektiv förklaras med hjälp av olika teorier. Det gäller att ”vända och vrida” på det som ska diskuteras. I slutet: vad är din slutsats? En hjälp i processen kan vara att använda följande frågor från <i>Skriva för att lära</i> (Dysthe m.fl. 2010, s. 121): ”Vilka uppfattningar kan andra ha? Vilka argument skulle de använda för att underbygga sina synpunkter? Varför anser jag trots allt att dessa argument är ohållbara?”
Dra slutsats	En slutsats måste vara rimlig och vara välgrundad utifrån vad som har tagits upp tidigare i texten. Vanligtvis har slutsatsen grund i en analys. Det kan vara underförstått i uppgiftsinstruktionen.
Förklara	Varför är det som det är? Tydliggör det som ska förklaras så att läsaren förstår innebörden. Ibland kan det vara bra använda något exempel för att belysa.
Ge en översikt av	Gör en övergripande sammanställning av det huvudsakliga innehållet, utan detaljer.
Identifiera	Att urskilja det väsentliga, att till exempel välja ut eller peka på en faktor bland andra faktorer. Det kan till exempel vara att identifiera ett problem eller en åtgärd.
Illustrera	Förtydliga genom att använda exempel. I vissa fall kan det innebära att använda bilder eller diagram.
Jämför	Vilka likheter och skillnader finns? Identifiera dessa och förklara på vilket sätt det är likt och på vilket sätt det skiljer sig.

Motivera	Förklara grunden för det som ska motiveras; ge olika skäl. Vad bygger till exempel slutsatsen eller beslutet på?
Problematisera	Innebär att ifrågasätta det som tas för givet, det som ses som etablerad sanning eller inte anses vara problematiskt. Det innebär att undersöka och belysa vilka underliggande antaganden som finns. Vad innefattar det gängse sättet att se på det som problematiseras: Vilka underliggande antaganden finns? Och vad är exkluderat? Vad finns det för eventuella orsaker till det ena och det andra? Problematisering kan leda till ett nytt sätt att se på något.
Redogör för	Gå igenom och presentera huvuddragen i något.
Reflektera	Att noggrant och strukturerat tänka igenom ett fenomen, en situation, ett skeende, något från undervisningen /kurslitteraturen, det egna lärandet etc. Reflektion är som en form av analys. Börja med en beskrivning av det som ska reflekteras över – för att läsaren ska förstå kontexten, vad det handlar om. Därefter, lyft fram olika aspekter av hur du kan se på detta. Försök se objektivt på det du reflekterar över, även om det gäller en mer personlig reflektion. Mer distanserad reflektion kan leda till nya upptäckter, till något som du inte såg från början, till ett annat /nytt perspektiv. Reflektion kan också innebära att koppla sina tidigare kunskaper till den nya kunskapen.
Relatera	Hur hänger det samman med vartannat? Hur kan det jämföras? Hur påverkar det vartannat?
Resonera	Se diskutera.
Sammanfatta	Vad är huvudpunkterna, det huvudsakliga innehållet? Gör en sammanskrivning av detta.
Ta utgångspunkt i	Börja med att kort sammanfatta det som ska vara utgångspunkten. Utveckla det därefter vidare utifrån vad som står i instruktionen att du ska göra.
Tillämpa	Se applicera.
Tolka	Redogör för / förklara hur det går att förstå det som ska tolkas. En tolkning bör föregås av en analys, något som inte alltid framgår i instruktionen till uppgiften. En tolkning är alltid selektiv. Det betyder att samma fenomen, situation etc. kan tolkas på olika sätt, också beroende på vad man lägger fokus på. Viktigt är, som i allt akademiskt skrivande, att du har stöd för vad du säger.